

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Takácsné dr. Piukovics Márta ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Pardavi László ügyvéd által képviselt alperes ellen közszolgálati jogviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei iránt a Győri Munkaügyi Bíróságnál 4.M.915/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.824/2007/4. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.824/2007/4. számú közbenső ítéletét hatályon kívül helyezi, a Győri Munkaügyi Bíróság 4.M.915/2006/18. számú ítéletét megváltoztatja, és megállapítja, hogy a felperes határozatlan idejű érvénytelen kinevezésével létrejött közalkalmazotti jogviszonyának 2006. június 30-ai alperesi megszüntetése e jogviszony azonnali hatályú felszámolásának minősül. Az érvénytelenség anyagi jogkövetkezményei tekintetében a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az 1991. augusztus 16-a óta fennálló közalkalmazotti jogviszonya az egymást követő határozott időre szóló kinevezései jogellenessége miatt határozatlan idejűnek minősült, és ezt a jogviszonyt 2006. június 30-án az alperes jogellenesen szüntette meg. Kérte az alperes kötelezését a jogellenesség jogkövetkezményei és egyéb járandóságai megfizetésére.

A Győri Munkaügyi Bíróság 4.M.915/2006/18. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperes 1991. augusztus 16-ától egy gimnáziumból történt áthelyezéssel került az alpereshez nyelvtanár munkakörbe. A felek egymást követően több határozott idejű kinevezést írtak alá nyelvtanári munkakörben történő munkavégzésre, majd 2001. július 1-jétől és 2002. július 1-jétől - amikor az alperes főiskolából egyetemmé alakult át - az alperes a felperest 2006. június 30-áig tartó újabb határozott idejű kinevezéssel tanársegéd munkakörben alkalmazta.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint az ily módon történt alkalmazás a Kjt. 21. § (2) bekezdésébe, az Mt. 79. § (5) bekezdésébe, az Mt. 4. §-ába és az MK 6. számú állásfoglalásba ütközött, az alperes eljárása rendeltetésellenes volt, ezért az 1991. augusztus 16-ától létesített jogviszonyt határozott idejűnek kell tekinteni. Az 1993. évi LXXX. törvény 14. § (2) bekezdése értelmében a tanársegédi kinevezés legfeljebb négy év határozott időre szólhat, a kinevezés egyszer ismételhető, így a felperes 2001. július 1-jétől, majd 2002. július 1-jétől fennállt jogviszonya határozott idejűnek minősül.

A munkaügyi bíróság megállapítása szerint a tanársegédi kinevezés azonban semmis volt, mivel az alperes a Kjt. 24. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 80. § (1) bekezdését, és az alperes szervezeti és működési szabályzatát megszegve a tanársegédi munkakört pályázat nélkül töltötte be. Minthogy azonban a legutóbbi 2002. július 1-jei kinevezés szabályos jogorvoslati kiiktatást tartalmazott, és a felperes 30 napon belül a keresetét nem nyújtotta be, az Mt. 202. § (1) bekezdés a) pontja alapján a perbeli igény érvényesítése elkésztett.

A felperes fellebbezése alapján eljárta Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.824/2007/4. számú közbenső ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy a felperes 1991. augusztus 16-ától fennálló határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonyát a 2006. május 17-ei intézkedésével az alperes jogellenesen szüntette meg. Megállapította továbbá, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonya a jogerős ítélet kihirdetésekor szűnik meg, és felhívta az elsőfokú bíróságot a felperes anyagi követelései tekintetében az eljárás folytatására.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a felperes határozott idejű kinevezésének semmissége esetén a jogviszonyt határozatlan idejűnek kell tekinteni, ezt a jogviszonyt a határozott idő lejártára hivatkozással jogellenesen szüntette meg az alperes, ezért a Kjt. 34. §-a szerinti jogkövetkezményeket kell alkalmazni. Egyetértett azzal is, hogy az alperes szervezeti és működési szabályzatában előírt pályáztatás hiánya miatt a felperes tanársegédi kinevezései semmisek voltak, nem osztotta azonban az igényérvényesítés, illetve

a kereset benyújtása elkésettségére vonatkozó elsőfokú ítéleti álláspontot.

Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Érvelése szerint a felperes a tanársegédi kinevezését elfogadta, teljesítette, kifogással nem élt, illetménye magasabb lett, mint a nyelvtanári fizetése volt, továbbá a kinevezésre a felsőoktatásról szóló akkor hatályos 1993. évi LXXX. törvényt kellett alkalmazni. Arra is hivatkozott, hogy a hatályos SZMSZ ugyan előírta a pályázatot, a szabályzat azonban nem minősül közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó szabálynak, a felsőoktatási törvény szerint viszont nem volt pályáztatási kötelezettség. Álláspontja szerint az Mt. 13. § (3) bekezdése értelmében az Mt. Harmadik részében írt szabálytól a felperes javára eltérhettek, így a felperes tanársegédi kinevezései nem semmisek. Az alperes az Mt. 11. §-ára és 202. §-ára utalással elévülési kifogást is előterjesztett, továbbá arra is hivatkozott, hogy a felperes igényérvényesítése rendeltetésellenes, sérti az Mt. 4. §-át, továbbá a Kjt. 34. §-a alapján előterjesztett követelése is jogellenes.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint részben alapos.

Az irányadó jogerős ítéleti tényállás szerint a felperes közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperessel, amely előbb főiskolaként, majd egyetemenként működött. A felperest 2001. július 1-jétől 2005. június 30-áig terjedő időre főiskolai tanársegéddé, az egyetemmé váláskor, 2002. július 1-jétől 2006. június 30-áig terjedő határozott időre egyetemi tanársegéddé nevezték ki.

A felperes keresete a határozott idejű jogviszonya 2006. június 30-án történt megszüntetésének jogellenessége, valamint a jogviszony határozatlan idejűvé válása megállapítására irányult, ezért a perben elsődlegesen abban kellett állást foglalni, hogy a 2002. július 1-én határozott időre történt tanársegédi kinevezés jogszerű volt-e.

A Kjt. perbeli időben hatályos 24. §-ának (2) bekezdése szerint a közalkalmazottak tekintetében is alkalmazandó Mt. 80. §-a értelmében ha jogszabály, vagy munkaviszonyra vonatkozó szabály, illetve a munkáltató döntése alapján meghatározott munkakör betöltése pályázat alapján történik, a munkakörre csak olyan

munkavállalóval, illetve közalkalmazottal lehet jogviszonyt létesíteni, aki a pályázaton részt vett, és a pályázati feltételeknek megfelelt.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében nem vitatta, hogy az utóbbi tanársegédi kinevezéskor hatályos szervezeti és működési szabályzata (SZMSZ) pályázat kiírását tette kötelezővé, amikor előírta, miszerint a tanársegédi munkakör pályázat útján tölthető be. Az alperes helytállóan érvelt azzal, hogy az SZMSZ nem minősül munkaviszonyra vonatkozó szabálynak (Kjt. 2. § (1) bekezdés). Ugyanakkor az Mt. 80. §-a értelmében pályázat kötelezővé tétele munkáltatói döntésen is alapulhat, ennek a követelménynek felelt meg az adott belső szabályzati előírás, ezért a kötelező pályázati kiírás nélkül történt tanársegédi kinevezés érvénytelen, semmis volt (Mt. 8. § (1) bekezdés). A közalkalmazottak tekintetében az Mt. 13. § (3) bekezdése nem alkalmazható, ezért az előbbiektől eltérésnek nem volt helye.

Mindezekből következően a felperes közalkalmazotti jogviszonya határozatlan idejűnek minősült (Kjt. 21. § (1) bekezdés); a 2002. július 1-jétől történt tanársegédi kinevezés semmissége miatt azonban a keresetet nem a Kjt. 34. §-a alapján, hanem a Kjt. 3. §-a alapján alkalmazandó Mt. 10. §-a szerinti jogkövetkezmények alkalmazásával kell elbírálni. Ebből következően a 2006. június 30-ai munkáltatói intézkedés a jogviszony megszüntetéséről az érvénytelen kinevezésből eredő jogviszony azonnal hatályú felszámolásának minősült.

Az Mt. 10. § (2) bekezdése előírja, hogy a munkáltató hibájából eredő érvénytelenség esetén a munkáltatói rendes felmondás - közalkalmazottak tekintetében a felmentés - jogkövetkezményét kell megfelelően alkalmazni. Ennek során az alperesnél 1991-től folyamatosan fennállt jogviszonyt kell megfelelően alapul venni. A (3) bekezdés az érvénytelenséggel összefüggésben előállt bizonyított kár megtérítéséről rendelkezik.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság közbenső ítéletével a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte, a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy a felperes határozatlan idejű érvénytelen kinevezésével létrejött közalkalmazotti jogviszonyának 2006. június 30-ai alperesi megszüntetése e jogviszony azonnali hatályú felszámolásának minősül. Az érvénytelenség anyagi jogkövetkezményei tekintetében a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Budapest, 2008. május 21.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Tálné dr. Molnár Erika
s.k. előadó bíró, Dr. Zanathy János s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő